

L'ESQUELLA DE LA TO

El Poble.—Si voleu salvar la barca tot aquest lle

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

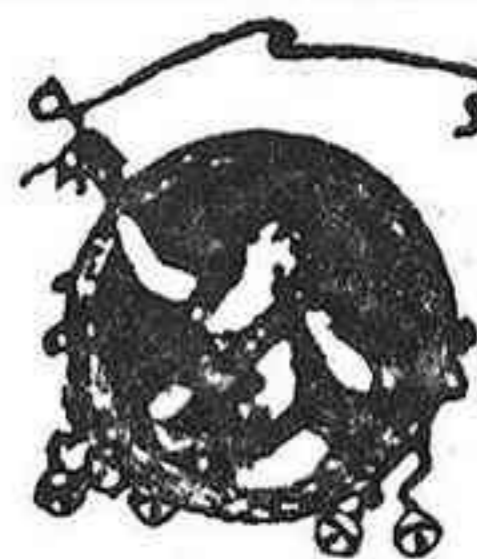
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Vers de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Després de la victòria de les dretes

REACCIÓ monàrquica a Espanya. Es sabut que les dretes espanyoles són monàrquiques.

Reacció anticatalana a Espanya. Es sabut que les dretes espanyoles són anticatalanes.

S'actualitzen altra vegades figures com les de Royo Villanova, figures estantisses d'un passat que semblava esvaït.

Després de dos anys i mig de República tornen a l'horitzó, els Royo Villanova, posats com figures devanteres d'un estol de fracassats, d'un estol de paràsits, d'un estol de generals.

Un home llefiscós com el senyor Garcia Sanchiz, el malabarista de la xerrameca, el mestre de la buidor perfumada, el prototipus de la llefiscositat aristocràtica, embesteix contra Catalunya i el coregen els Fanjul, els Martínez de Velasco, els Abilio Calderón, els Casanueva. I àdhuc els Sanjurjo se n'extremeixen d'alegria.

Les dretes victorioses preparen la seva ofensiva contra Catalunya i contra la República.

* * *

Hem dit que tots els perills per al nou règim i per la nostra terra vindrien d'Espanya.

Un retorn del passat, per força ens ha de tornar a portar al passat.

Espanya, políticament, viu cinquanta anys endarrerida de Catalunya. Tot el seu passat de Cort, de convents, d'Exèrcit i de Noblesa, pesen, feixuguíssims, damunt d'ella.

Com el deuen sentir, argollador, els famolencs d'Andalusia, els pàries de terres extremenyas, els hurdans, escampats per molts llocs que no són precisament les Hurdes!

Aprofitadors d'aquest subsòl, d'aquesta pinassa podrida, d'aquesta renunciació de fatalitat, els polítics de veu fonda evocuen els bons dies d'escorrialles de banquet, de deixes

de roba usada, de pau en les cabanes argilenques del latifundi. Per què això nou, si l'ahir, malgrat d'ésser cloròtic i esclarissat, no donava retrucs ni sorpreses?

Catalunya va enganxada a aquest conformisme històric i a aquest raquitisme nacional. Per Catalunya no tornarien les jornades reials, ni les orgies monàrquiques, però ens hi haurem de conformar, car per l'esperit dretista hispànic — ho ha dit aquest infeliç Garcia Sanchiz —, el problema català, amb la migradesa que ens ha estat concedida, col·loca Espanya i els espanyols *en situació de vençuts*.

* * *

Malgrat estar col·locats en posició de davant per davant, tenim el convenciment que per les Dretes Catalanes — deixem apart les dretes espanyoles i espanyolistes que fan de Dreta a Catalunya —, no tornaria la Monarquia. No podem preveure on arrossegara a les nostres Dretes la solidaritat que han de tenir amb les Dretes hispàniques. Aquesta solidaritat la portà un dia a apuntalar la podridura total del darrer Borbó. Aquesta solidaritat la pot portar a fer el que no faria pel seu esperit català.

Les Dretes nostres, tenen esperit català, però també tenen, i gairebé es pot assegurar que per damunt d'aquest, l'esperit de classe. Aquest esperit de classe, si bé no els conformitza amb Castella, els dóna la intuïció que tenen en la carcassa d'edat mitjana del dretisme castellà, un bon puntal.

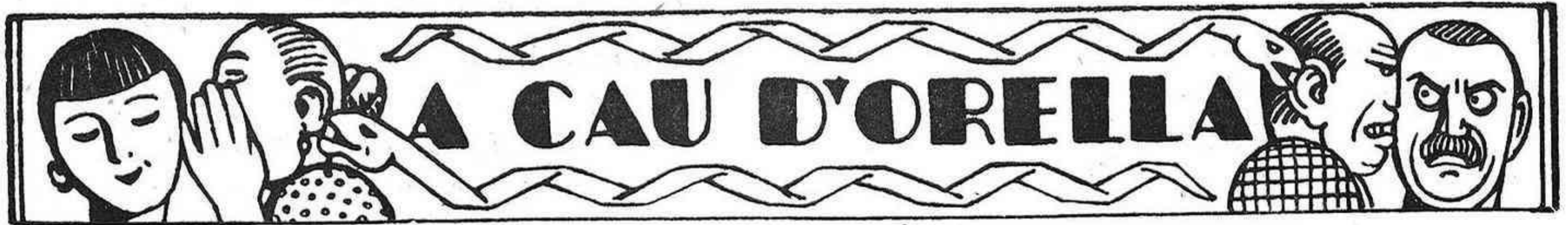
El més llosc en política pot veure que hem d'anar a una nova Dictadura o a un esbotzament eficaç de les Dretes que retornen amb el nom de "conservació", a pasturar abundantment en els seus predis. Tenim l'exemple d'altres nacions i sentim el desnivell que porta els pobles vers els governs de força.

L'hora actual, com hem repetit moltes vegades, és d'Esquerres, però és de *govern* d'Esquerres i no de baralles d'Esquerres. Tothom s'adona, com en el cas actual de Catalunya, que les Esquerres tenen majories i que guanyer les Dretes, aquestes Dretes que, per manar, s'han de recolzar forçosament en una Dictadura, car no tenen el poble i coixegen per tots cantons, però que guanyen, manen i són per uns una esperança i per altres una esperança de pretext revolucionari.

* * *

Esquerres de Catalunya, l'hora és de meditació i sobretot és hora de rectificació. La vinguda del feixisme a Itàlia, es deu al desgavell esquerrà i a la barreja de dretes i esquerres. La vinguda del nazisme germànic es deu a la mateixa barreja i a les cobejances de grup.

Penseu, homes d'Esquerra, i pensa tu, poble, que ara sembla que juguen tots plegats a fer el rebec o a barallar-vos. Tot es prepara perquè pugui venir un dia en què hagi de plorar del feixuc dogal que et posaran.

UNA PENYA POLITICA

Entrem a un cafè on es reuneix una penya política conegudíssima. Es una penya esquerrana on es parla malament dels esquerrans.

Avui l'ambient ha canviat. S'expliquen contes. Es deu a la vinguda d'un Diputat a les Corts espanyoles, acabat d'elegir?

El Diputat explica:

—L'altre dia un amic meu va entrar a una casa d'objectes d'art d'ocasió i va demanar el preu d'un bust de Danton.

—Val cent duros—, va contestar-li l'amo de la botiga.

—Cent duros! — va replicar l'amic, qui troba l'objecte car. — Fixi's que, malgrat s'hagi fet dissimuladament, es veu que Danton té el cap enganxat.

—Com vol que el tingui? — contrareplicà l'amo. — Suposo que vostè no ignora que Danton fou guillotinat.

No recordem qui va dedicar aquesta anècdota a la memòria de l'absent Lluís Capdevila.

Un altre contertuli explicà una anècdota que Gabriel Alomar va portar d'Itàlia.

—Es donava un sopar oficial al Cardenal Verdier, nunci a París del Vaticà. En el separ hi havia molts diplomàtics.

Al costat del Cardenal hi seia una senyora que anava gairebé sense roba i amb una escolladura vertiginosa. El Cardenal semblava sentir-se'n un xic molestat.

Quan portaren la fruita la senyora estengué el braç per agafar uns grans de raïm. El Cardenal mig aturant-li el braç va dir-li:

—Vostè no hauria de menjar raïm; hauria de menjar poma.

—Per què, Eminència? — va demanar la senyora.

—Perquè en el Gènesi s'ha escrit

que Eva, després de menjar-se una poma, es va adonar que anava despullada.

Els contes i les anècdotes segueixen. Ens disposem a creure que la nostra política pot fer un tomb.

JA VAN JUNTS, JA!

L'òrgan de la Lliga Catalana, voi demostrar que la major part d'Espanya no és socialista, reproduint un article d'"El Debate".

Què és la major part d'Espanya per als d'"El Debate" i els de "La Veu", Cavernícola?

Els saben bé que la major part d'Espanya no és res, benauradament per als d'"El Debate" i els de "La Veu", i malauradament per Espanya i, per damunt de tot, per Catalunya.

Les raons d'"El Debate", ocupen amb honor l'angle dreter de la plana del davant de "La Veu de Catalunya", el dia que el deixa lliure la ploma —

—Espero que'l día 17 tornaran a votar per la Lliga.

—Sí, però volem més calers perquè nosaltres i la clerecia no hauríem guanyat.

roda d'esmolet — del xisclaire polemis-
ta i examinador de les planes d'"El
Mirador" i "La Publicitat", senyor
Manuel Brunet.

D'UNES DECLARACIONS DEL SENYOR LERROUX

"Me siento más español que nunca."
Cómo no?, senyor Lerroux.

Lerroux evolucionat, "no sabent on
es troba — com diu ell—, i més espa-
nyol que mai?

Ja rebrem!

BUGADERISME

CONSISTORIAL

—Si guanya Lliga Catalana les elec-
cions Municipals, veurem un Consisto-
ri amb tota la dignitat de la gent d'or-
dre.

Així s'expressa el senyor que viu de
tòpics fets.

En aquest passat Consistori el *bu-
gaderisme* més violent ha estat portat
al saló de sessions per l'illustre regi-
dor lliguer senyor Ferran de Sagarra
i de Castellarnau.

El senyor Santamaria, radical, ha
jugat el paper de la correcció.

El senyor Antoni Vilalta i Vidal,
ex-anti-català i derrotat candidat d'Ac-
ció Catalana, ha estat el parió *buga-
derista* del senyor Ferran de Sagarra.

Això de la correcció de la gent d'or-
dre, és un mite.

Portant la veu cantant els senyors
de la Lliga, Sagarra i Pellicena, i res-
ponent amb veu de segon, el senyor
Vilalta, hem oït sessions municipals de
"deixa'm encendre".

Preparem-nos si, en el vinent Con-
sistori, tornen senyors Sagarres i Pe-
llicenes, malgrat la fama de dignitat i
correcció de la gent d'ordre. I prepa-
rem-nos si vénen segons *bobys* com el
senyor Vilalta, empenyuts com ninots
pel senyor Pere Comes, gran abasse-
gador i esfíngic i somrient qui en les
sessions municipals té l'habitud de fer
de ventríloc!

EL RECTOR DE SANT CUGAT DEL VALLES

Es en hora de votació de les prop-
passades eleccions de Diputats i hi ha

una gran cua a la porta del col·legi. El
fet esdevé a Sant Cugat del Vallès.

Tricu-tricu, prescindint de la cua de
votants que espera, el Senyor Rector,
va per passar davant de tothom.

Un de la cua, crida: —Ep, que no
s'hi val!

Respon un altre: —Ací tots som vo-
tants, i per tant, iguals.

N'hi ha d'altres que també criden.

Vist l'aldarull el Senyor Rector de
Sant Cugat es resigna a posar-se dar-
rer, no sense que els qui el rodegen li
sentin murmurar: "I després diran
que no persegueixen l'Església!"

Quants capellans i monges, com
aquest senyor Rector, egoista i inflat,
creuen que l'Església són ells.

UNA NENA BEN EDUCADA

—Avui ho has fet bé — diu el pare
a la nena.

El pare i la nena acaben de saltar
d'un autoòmnibus a la Plaça de Ca-
talunya.

—Els altres dies tiraves les pal·lofes
del plàtan a terra i avui no.

—Avui les he posades a la butxaca
del senyor que viatjava al costat meu

— contesta la noia amb un somriure
angèlic. — No és cert, papà, que sóc
una nena ben educada?

EL SENYOR CAMBO TAMBE ESTA DE BROMA

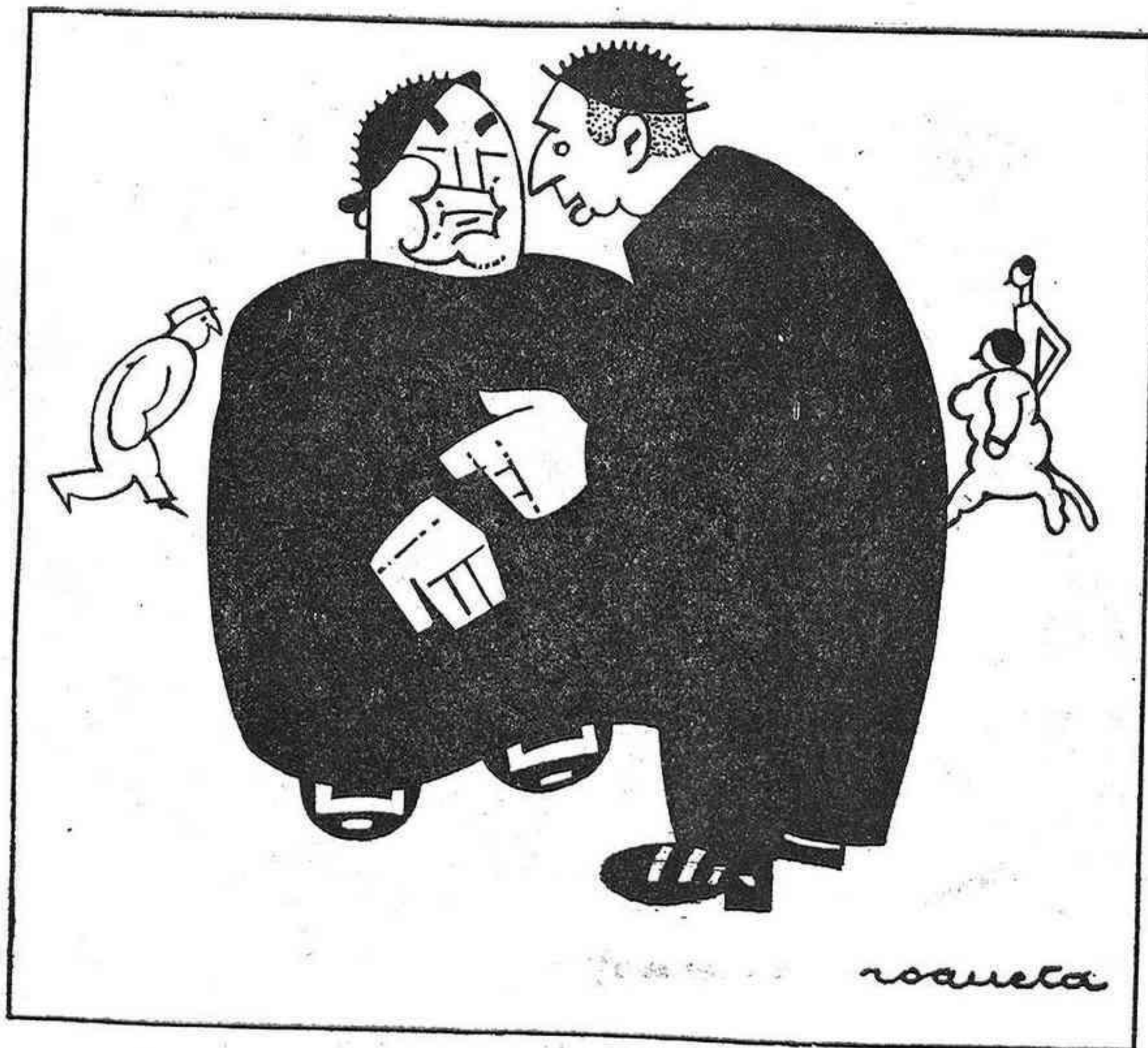
Un gran periodista dels de "La Veu
de Catalunya" es presenta al senyor
Cambó i li notifica una sentència del
seu metge.

Després de molt treball electoral i
del desgast d'energies fet en la cam-
panya, el Metge li ordena repòs i sobre-
tot que deixi de treballar intel·lectual-
ment.

—Ja ho veu, senyor Cambó—li diu
el gran periodista—, per un temps hau-
ré de deixar de fer articles per al seu
diari.

—Tingui el convenciment — diu el
senyor Cambó al gran periodista, —
que en parlar el Metge de treball intel-
lectual no es devia referir als articles
que vostè escriu.

Aquest punt de vista rialler del se-
nyor Cambó farà que els llegidors de
"La Veu de Catalunya" no es vegin
privat dels articles del gran periodista.

Es hora de fer feina, mossèn Llangosta. L'Hitler i en Musso-
lini ens ajudaran i aixó semblarà una bassa... d'oli...
S'entén?

HISTORIA D'ABANS D'AHIR

Trobareu a cada pas persones que us explicaran sense esforç i amb tots els ets i uts el que succeïa en el segle XV, per exemple, i que restaran com uns enzes si els parreu de temps propers en els quals han estat tal vegada actors o espectadors. Aquest oblit o inconsciència, que ens fa ésser sovint injustos o desequilibrats, es justifica en part pel motiu que per a jutjar fets històrics es necessita un allunyament i una perspectiva que no hi ha en els successos que vivim, sense tenir en compte que estem fent continuament història.

Emprant una frase a bastament coneguda i repetida en casos semblants, direm que els fets i els homes se'ns presenten en sa real altitud i grandesa com més de lluny ens els mirem, el mateix que passa amb les muntanyes. Ara bé; si els arbres, com també es diu, no ens deixen veure el bosc, en canvi la contemplació del panorama

en llunyania, ens priva de contemplar amb detall i de percebre amb exactitud aquells accidents, relleus, petits caserius, fondals i turonets que s'esfumen en la gran visió del paisatge.

Amb tot, ens és necessari d'enfondir i de fer llum en la nostra història contemporània, tan prospera a nosaltres que podríem anomenar-la història d'abans d'ahir, i a Catalunya sobretot en què s'oblida massa de pressa i viació òptica, a valorar homes que es hom arriba, per desconeixement o desdestaquen com a figures isolades en la soletat d'uns paisatges deserts quan entorn d'ells bull una munió d'elements que amb llur esforç humil, ignorat, malaurat, si voleu, han realitzat una obra col·lectiva, pacient i heroica, generosa i enusiasta. I aquesta obra, de la qual s'han destacat els cimalls que tots coneixem, té la consistència i la durada d'un teixit espès i d'una filerada de maons, encara que aquest lligat resti ocult per la pompa externa del brodat i dels aplics.

Era urgent i indispensable la valorització completa de l'esforç col·lectiu català per al retrobament i creació de la seva personalitat, i gràcies a la labor abnegada i intel·ligent d'un home que ha viscut intensament la vida literària i artística del nostre abans d'ahir, en Plàcid Vidal, del qual diríem que

és un intel·lectual de puresa autèntica si el mot intel·lectual no ens fes basarda, podrem ben aviat llegir un llibre dens, substanciós i interessantíssim en tots aspectes, en el qual s'evoca d'una manera precisa la generació de la darrera dècada del segle dinovè i els primers vint anys de la centúria actual.

L'afinada i refinada sensibilitat de Plàcid Vidal, que ha copsat i retingut fidelment i amb una sorprenent minuciositat homes, fets i coses, ens oferirà amb el seu llibre, imminent, el panorama suggestiu i emocionant del nostre abans d'ahir, que en molts aspectes és avui encara. Gràcies a ell, es farà claror en els inicis de l'obra de moltes figures preeminents i es redimiran de l'oblit i de l'espessa capa d'indiferència que els amagava, una munió de singulars anecdòtics, d'homes que tingueren la fugissera resplendor d'un aeròlit que es desviaren malauradament del camí emprès, vençuts o febles, i d'altres colpits per la mort quan totjust començaven a brostar i a treure florida.

Bell llibre de records, de rehabilitació i de revisió de valors el que ens promet l'inefable i generós Plàcid Vidal.

PANICAL

Lo que va de ayer a hoy.

En Francisquet.—Descamisat, emperador del paral·lel.

Don Ale.—Separatista, clerical, chupaciris...

Avui.

En Francisquet.—Guapo, gran home, gran governant.

Don Ale.—Sí home sí, no podia passar altra cosa, juntant-nos anirem contra Catalunya i tornarem a portar el cametes.

VUITS I NOUS I CARTES QUE NO LLIGUEN

BARCELONA CIUTAT IDEAL

Ja fa un grapat de dies que els barcelonins anem a peu. Sols Déu o el diable sap fins quan hi haurem d'anar.

Però es veu que això de caminar ens prova... A ningú no se li ha acudit fer la més petita protesta...

A Barcelona per protestar, cal o bé perdre un campionat de foot-ball, o bé que als toros surti un "berrendo en negro, tuerto, malfiado, mogón, corto en varas, deshecho de tiente y patitieso".

Aleshores, fills meus, fins i tot surt al carrer l'Anguera de Sojo...

Però quan no hi han tramvies ni autòmnibus, quan s'interromp la vida d'una ciutat d'un milió d'habitants, aleshores no passa res...

Som una gent ideal... conformats... bons... confiats...

Com aquells marits que porten banyes.

GARCIA SANCHIZ, DETINGUT

Al final d'un tiberi en què els comunsals s'haurien volgut menjar la República, ha estat detingut el "charlatà" que té el front més estret d'Espanya i les idees més curtes del món.

Jo, francament, ja l'hauria detingut fa temps. A la primera de les obres que va publicar o bé a la sortida d'una de les seves "charlas". Al senyor Garcia Sanchiz, com al Sr. Royo Villanova, els he de comunicar que fan mal fet en no estimar Catalunya.

Tant que els estimem ací...

Si sapiguessin les ganes que tenim de portar-los una corona...

TANT SE VAL

Es parla que Itàlia, pensa retirar-se també de la Societat de Nacions.

Tant se val...

La Societat de les Nacions està en fallida... Ja ningú no hi té confiança... Igualment passa amb la Conferència del Desarmament...

Jo crec que la gent, creuria més aviat amb una Societat de Nacions guerreres i venjatives, amb una Con-

ferència per a fomentar la fabricació de gasos i bombes asfixiants... Amb una Lliga dels Abusos que pot cometre un home...

Ja no creiem en res...

Es un moment ben crític... No ens podem pas queixar els habitants del món...

Cada nació té el govern que es mereix, diu un vell adagi.

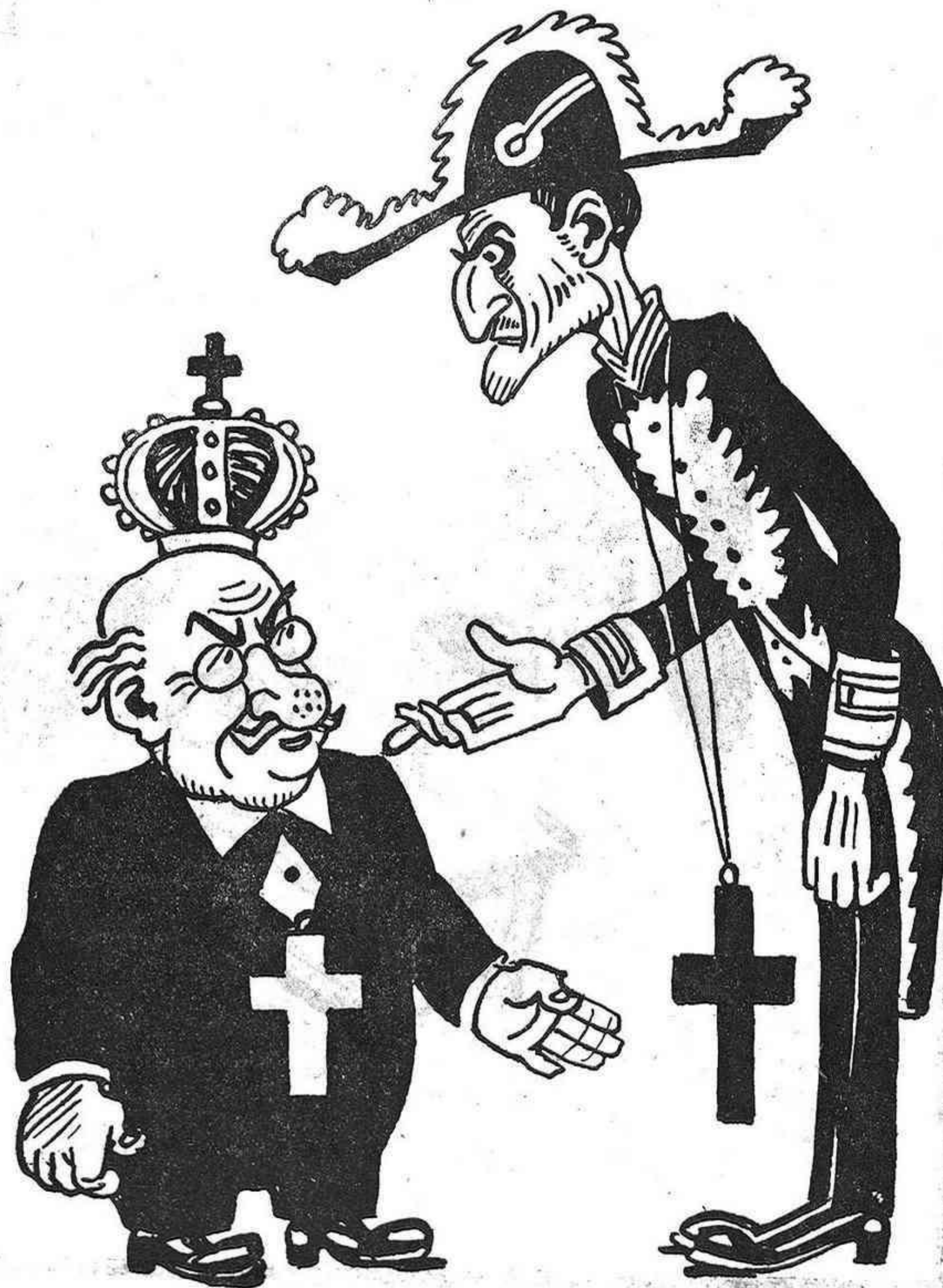
No donem sempre la culpa per això al Govern... Perquè cada Govern, també està posat pel poble que es mereix.

A QUI VAN DESTINADES LES BOMBES?

La bomba que havia d'explotar segons l'horari oficial de la F.A.I. a les cinc trenta-dos minuts en el Torrent Gornal, a la Torrassa, no va poder matar ningú per causa d'un petit defecte de fabricació, per la qual cosa els afiliats de l'Anarco-murcianismo, demanen tota mena d'excuses.

Una altra vegada, diu que ja ho faran millor.

Nota de la Redacció. — No sabíem que pel Torrent Gornal, hi passessin milionaris. Ens consta, que els que més hi passen, són els obrers, que han d'anar a guanyar-se les mongetes, bo i evitant de donar una ensopegada amb un artefacte fabricat per "ensenyar a viure" la gent.

En Francisquet.—Senyor Ale, recordi que tinc el vestit de ministre preparat. Pot comptar amb mí.

Quan pujaven al tramvia

¡Apa senyor taxista que si aixó dura, aviat us podreu retirar! Si, sobretot el taxi....

- Miri si ha d'esser vell, que encare es recorda de quan hi havien tramvies...

Els mateixos d'ençà que van a peu.

El qui treu faves d'olla

Al Metro
Al entrar

Al sortir

Aprofita l'ocasió... per no ser de infateria

opisso
¡Apa buenas!

Conseqüències de l'època tramviària.

PASSANT**AQUELL LERROUX!**

Aquell Lerroux és el que coneguèrem a Barcelona — sense cap gana de conèixer-lo — en els temps idíl·lics de Moret, quan venia a iniciar la campanya d'anticatalanisme.

Era un Lerroux molt divertit i pintoresc que, a pesar d'haver inspirat a Rusiñol aquella graciosíssima *Merienda fraternal*, no l'han sabut aprofitar els autors còmics. Era un Lerroux de farsa, de teatre de titelles. Avui, però, encara ho és. No pot pas negar-se que en això ha estat conseqüent.

Deia que venia a lluitar contra les dretes, contra els amos, contra els rics, contra els poderosos, contra els feudals. Tot això ho deia d'una manera truculenta i melodramàtica que tenia molt d'èxit en la *Caza del Pueblo*. (Sí, amic linotipista; no s'ha equivocat: tractant-se de Lerroux cal escriure *casa* en lloc de *casa*.) Tenia una bola a Cambó — aleshores Cambó encara no havia ensenyat la ceba monàrquica —

que no el podia veure ni en pintura. Ara ja s'han fet amics i d'aquella bola no se'n parla: es parla d'altres boles.

Parlava sempre de "la honrada blusa del obrero", de "la honrada alpargata". L'*alpargata*, sobretot, no se la treia de la boca. Aconsellava que accessin les faldilles a les monges i les fessin mares. Ho volia matar tot; ho volia cremar tot. Ah!, i parlava sempre d'"el vil burgués". I a la nit, en lloc de dormir amb estrenyacaps dormia amb *gorro frigio*. I duia la *rojo y gualda* — que després popularitzà una sarsuela pornogràfica: "Las corsarias" — al *jipi-japa*.

Ara ha canviat una miqueta. Ja no vol que alcin les faldilles a les monges. Al contrari: ara no vol que treguin les creus de les escoles. Ja no parla d'"el vil burgués". Al contrari: ara ha arplegat el *vil burgués*, desferra ridícula de la ridícula Unió Patriòtica — a. f. p. — i l'ha incorporat al seu partit. Per aquest motiu és que a Madrid, en lloc de dir: *como una seda*, diuen: *pasa como un sedó*.

Ara ja no crida, ja no vol matar ni cremar res. Ara ja fins el senyor Cam-

bó, que amb tant d'entusiasme serví la monarquia, li sembla apte per a ministre de la República. Ara parla de "premiar los sacrificios del señor Royo Villanova". Ara es lliga amb un altre ex-ministre de l'ex-monarquia: aquell Santiago Alba de l'Hotel Maurice. Ara es dedica a fer frases, a dir cursileries i a obstruccionar amb una tossuderia de vell. Ara sabent que a les presons hi ha enemics de la República, es dedica a demanar l'amnistia. Ara, amb un govern radical, el contrabandista March pot escapar-se tranquil·lament de la presó. I tranquil·lament, amb un govern radical s'ha decretat la llibertat provisional de l'empleat de presons que obrí la porta de la idem al contrabandista March. I, tranquil·lament, el senyor Lerroux — el demagog d'ahir, el de la *rojo y gualda* al *jipi*, l'ex-emperador del Parallel, — s'alia amb els agraris, amb la Lliga, amb tots els enemics de la República.

Cambó - Royo Villanova - Lerroux. Quina trinitat! Quina trinitat per a perdre la República!

QUIRZE DE BESORA

Per Catalunya.

Anem, anem, que Royo Vilanova i Gil Robles ens faran ministres.

FITXES

UN CAS DE LLADRES ESPECIALÍSSIM

El senyor Llopart fou atracat per uns lladres

Aquests lladres esperaven el pas del senyor Mateu assabentats que aquell dia aquest senyor havia d'anar a dipositar dos-cents mil duros al Banc.

El senyor Llopart fou atracat per uns lladres—, fou entrat a una escaleta, amenaçat amb els revòlvers, i obligat a donar el diner. El senyor Llopart portava un milió.

Però, de sobte, un dels atracadors s'adona que el senyor Llopart no era el que volien atracar. I fou aleshores quan esdevingué la cosa insòlita. Els atracadors tornaren el milió al senyor Llopart, li demanaren disculpes, el tragueren de l'escaleta afectuosissimament, aixecaren els revòlvers com si fessin una salutació nazi, i s'entornaren al carrer a esperar la possibilitat que passés el senyor Mateu, el portador dels dos-cents mil.

No hi ha cap dubte que es tractava d'uns d'uns lladres especialíssims.

COSES DEL DESTÍ

A Toulouse hi ha un carreró que porta el nom d'Arnaud Vidal.

Arnaud Vidal fou un trobador cast del qual només se'n coneix un serventesc dedicat a la Verge Maria.

El carrer que perpetua a Toulouse el nom d'aquest trobador de bon nom, és un turbulent carrer de meuques.

Més carrer de meuques que aquell carrer de la Mare de Déu, barceloní, abans ben conegut.

CONSELLS D'UN EMPRESARI

L'Empresari de l'obra d'Andreiev: "El qui rep les bofetades", recrimina al clown nou que ha contractat. Aquest clown ha volgut parlar intel·ligentment al públic.

—"Parlant-li com li has parlat l'humilies"—diu l'Empresari.—"No ho comprens?"

Jo hi afegeixo que el clown no humiliava el públic. Humiliava l'Empresari que no sabia de res.

Els Empresaris que s'assemblen a "Empresari de "El qui rep les bofetades" són innombrables.

"CONSTRUCTIVISME", ESCOLA PRACTICA

El cap d'aquesta escola és un rus: Iliá Selvinski.

Com tots els qui revolucionen, o creuen revolucionar, troben l'enemic més immediat en l'escola que els ha precedit i de la qual, malgrat tot, ells surten.

Els futuristes russos, amb Maïakovski, Pasternak, Essenin, i Zikonov, tiraren bala rasa contra els simbolistes. Selvinski tira ara contra els futuristes.

Selvinski, davant les seves proclames, ja ben evolucionades, escriu: "No admiro: conec."

Per Selvinski un poema és fet de mots que descobreixen l'objecte i ens mostren la idea. Res d'hiperbolismes lírics. Un contacte d'amor físic amb les coses.

Un poema, per mostra:

"La història russa es pot tallar a talls.

Les paraules de Lenin encara m'omplen Sibèria. La creu roja d'un llapis de censura, feta per línies fèrries.

Camarada: no udolis com el tren: medita de cara a terra.

El nostre destí social ens vesteix de filferro de pues."

EL SENYOR QUE COMPTA ELS "ADEUS"

L'he trobat en una estació de vila i en un dia de fred.

Es un tipus especialíssim que observa, posat entre la ratlla que fa la calma vilatana i

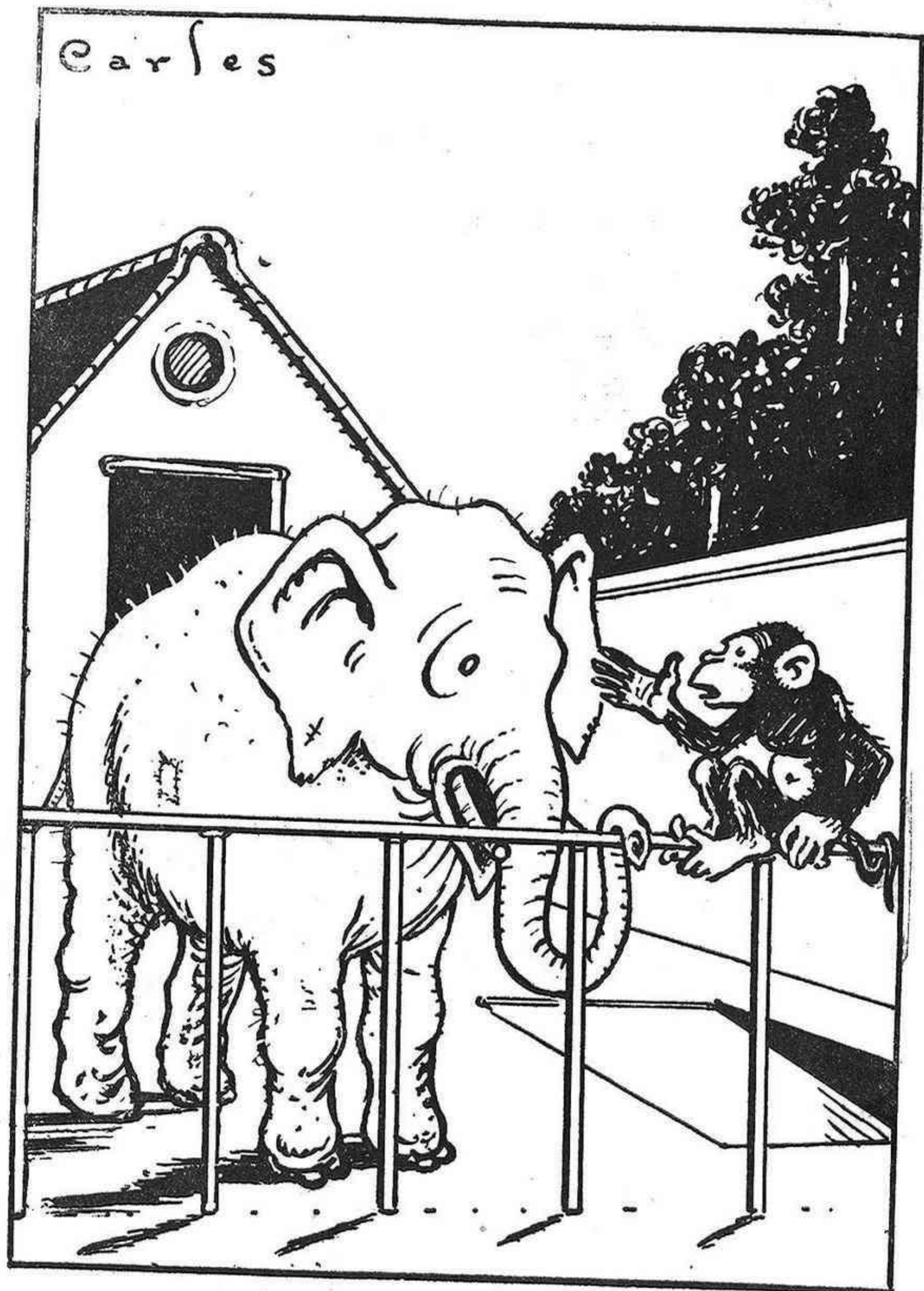
el brogit que lencen unes vies fèrries entre menes" — ens diu el senyor que compta cruïllades.

—"Puc assegurar que hi ha gent de quatre "adéus". — "Hi ha els qui arriben a l'estació abans de l'arribada del tren, bon temps abans; hi ha els qui arriben a l'hora justa; hi ha els qui perden sempre el tren i els qui, malgrat arribin tard, poden agafar-lo perquè aquell dia el tren porta retràs."

"Encara n'hi ha uns altres"—fa el senyor que compta els "adéus", allargant els ulls vers un paisatge enterenyinat i ple de gotes d'aigua.—"La gent de quatre menes, es torna gent de cinc. Hi ha els qui, en arribar a l'estació, se'ls notifica que la sortida del tren ha estat suspesa per sempre.

Un xiulet de locomotriu travessa la nostra conversa com una ganivetada.

Ramon VINYES

Entre companys.

La Julieta del parc.—Jo votaré per les dretes.

García Sanchiz.—Jo també.

La Julieta.—Així ja farem broma.

TELO ENLAIRE

Temporada —ens referim a elements—, com les millors dels millors temps del Liceu.

Estrena de "La Vida Breve" i "El Amor Brujo" del Mestre Falla. Una meravella d'harmonia i de visió. Hi farem altres comentaris la setmana propera.

Companyia russa: "La Ciutat Invisible de Kitege". Fa encara la mateixa sensació del dia de l'estrena.

"Aida" amb el gran tenor Pertile.

El gran organitzador, senyor Mestres, ens ha preparat una temporada que és una ofrena de déus.

El públic barceloní respon a l'esforç molt més del que crèiem possible en les presents circumstàncies.

OLIMPIA

Altra gran companyia, atravesant com pot aquests dies d'anormalitat.

Les 5 Silver Shaben. Exercicis de força dental. Aquestes orenetes d'argent senten un xic que la tardor barcelonina no és tardor d'orenetes.

Adriana i Charlot. Ritme de gestes. La seva vertical és elegant, Charlot és un bon saltador excèntric.

3. *Acronas.* Perxistes. S'albira per damunt del tres Bety Acrona, que fa exercicis a la perxa difícilíssims. Aquests exercicis són fets amb tanta naturalitat i elegància que el públic no s'adona del perill que comporten. Al revés de molts artistes de circ que exageren el risc, els 3 acrones semblen amagar-lo.

El ximpancé Bu-Bu. Equilibrista, trapezista. Molt simpàtic. Més intel·ligent que el ximpancé Djibo presentat al començ de la temporada per A. Rancy.

Violeta d'Argens. 6 lleons. Dóna la sensació d'una dona dintre una gàbia de feres. Violeta d'Argens sap feminitzar-se malgrat porti el fuet a la mà. Els lleons senten la seva delicadesa més que la seva força.

Trukba. 6 tigres i lleons. Aquests lleons i aquests tigres tenen tant l'habitud de l'obediència que a cada moment ens sembla que han de dir papà al senyor Trukba. Semblen tigres i lleons ensinistrats als qual expliquessin contes: un ensinistrament especial.

Antonet, Beby, i el seu partener Michel.

Antonet i Beby són els grans clowns de sempre. Elegants. Originals. Autènticament clowns. Beby fa una paròdia del taxista extraordinàriament còmica. Antonet i Beby poden comptar entre els grans clowns mundials.

COMIC

Avui estrenen: "Con el pelo suelto".

Suposem que els qui portaran "el pelo suelto" són els autors i músics de l'espectacle. Els autors i músics de revistes madrilenyes ja fa temps que li porten... Ei, si s'entén per "pelo suelto", riure's del mort i del qui el vetlla.

NOVES

La companyia Pujol-Fornaguera estrenarà properament l'obra del nostre company Lluís Elies: "Madame."

Es tracta d'una obra que situarà a Lluís Elies entre els bons autors teatrals de Catalunya.

La companyia Pujol-Fornaguera, que ha acollit l'obra ben gentilment i amb fe, pinta decorat per la mateixa i prepara l'estrena amb tota cura.

Cal felicitar la Direcció de la Companyia pel seu gest de donar acolliment als autors catalans inèdits. La formació Pujol-Fornaguera, amb elements albiradors com les seves dues primeres figures, treballa, més que

moltes altres formacions, pel pervenir del nostre teatre.

—o—

Ens escriu un amic i ens prega que fem una pregunta: —"Què hi ha del concurs d'obres líriques, catalanes i castellanes, que obrí ja fa temps la Societat d'Autors de Catalunya?"

La pregunta queda feta i queda complagut l'amic. Ens plauria molt que la Societat d'Autors de Catalunya ens doni una resposta.

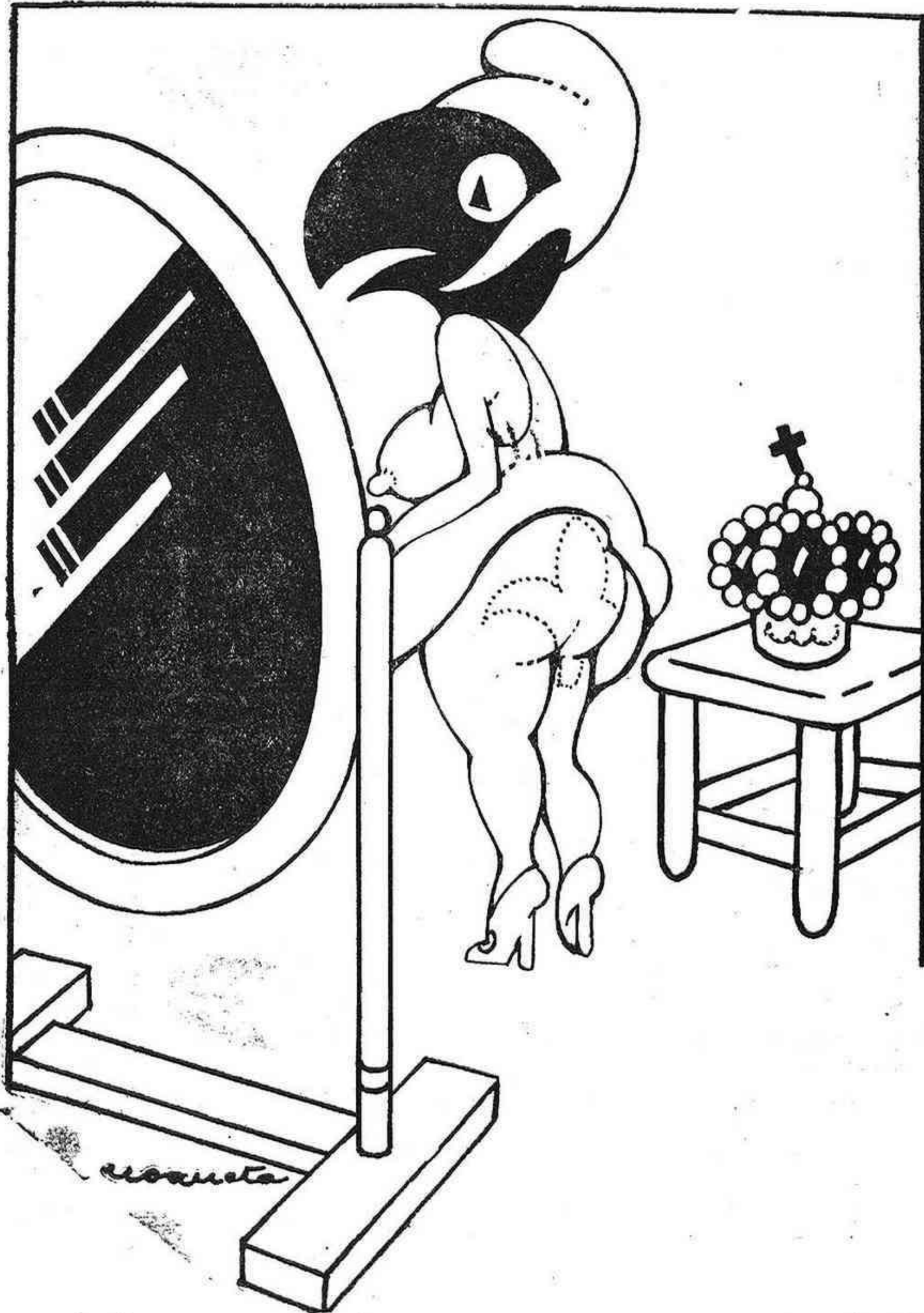
—o—

El Foment Excursionista de Barcelona (Ronda Sant Pau, 77) homenatjà el nostre amic En Joan Fernández amb motiu d'ésser-li lliurat el títol de Soci Honorari de l'entitat.

El dia 25 del present representaren "Sainet trist" de l'Angel Guimerà. El dia 26 es féu un vermut d'honor.

Joan Fernández, un dels puntals del Teatre Selecte i del Teatre Amateur català, és ben mereixedor d'aquest homenatge.

WORK

—Amb aquest gorro, ja estic bé per ara; em reservo l'altre per més endavant.

ESQUELLOTS

Es veu que aquesta lliçó de les eleccions, no ha servit de res.

Es veu que encara hi ha qui anteposa les seves vanitats; les seves ambicions al bé de la República.

La vaga de tramvies ha servit perquè una senyoreta es revelés com a "conductora". L'hem vist conduint un tramvia 21 amb tanta senzillesa com si jugués al jo-jo.

En el tramvia que ella conduïa advertirem molta intranquillitat en les senyores i molta alegria en els senyors.

—Ai, quina "conductora"!—deien els senyors, amb un somriure.

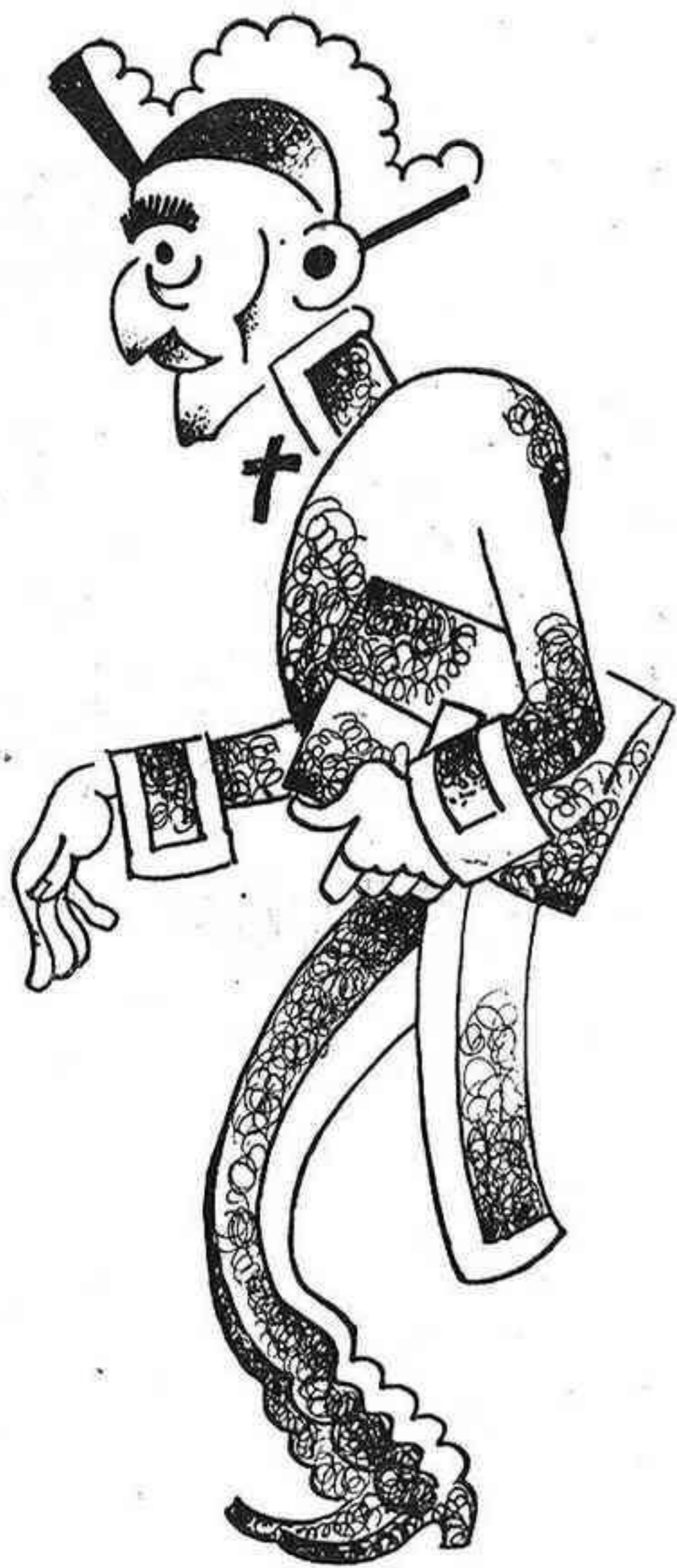
I les senyores deien el mateix, però ho deien amb un gemec.

—o—

Els monàrquics espanyols, clericals, militaristes i plutòcrates, voldrien fer un pas de tragèdia, si bé és difícil fer-ho entendre, tenint com tenen per Cid Codorniu aquest pallasso de Royo Vilanova, acostumat al xiroi trot de l'herba.

—o—

Les monges —a les quals la República no havia d'haver deixat sortir del seu convent

Devant d'una cartera, no hi ha Catalunya que valgui.

— han trencat el vot religiós per anar a votar les dretes faccioses dels lockouts, dels pactes de la fam, de la llei de fugues.

Tot sigui en nom de Déu Nostre Senyor.

Pocs dies abans de les eleccions, les dretes explotaven la misèria d'uns quants malhaurats i, per a obtenir el vot llur, els donaven mantes, matalassos, vals de pa carn i arròs, diners. I els deien que si guanyaven els donarien feina perquè elles, les dretes —inclosa la Lliga— eren les que veritablement estimaven el poble.

I l'altre dia, un d'aquells desgraciats anà a casa d'un senyor de la Lliga... i li digueren que s'havia equivocat de porta.

Naturalment: l'home ja havia votat.

—o—

Des de París, és a dir, sense donar la cara, perquè certa mena de gent no en té, uns quants indesitjables han enviat un telegrama insultant el general Batet, aquest militar honorable i digníssim que sap fer respectar la República.

Els indesitjables, els qui insulten per telegrama són Calvo Sotelo, Yanguas, Callejo, Aunós, Barrera, Viver i altra xurma per l'estil.

Sí, és clar: d'ells no pot esperar-se'n altra cosa. I el general Batet està massa alt perquè pugui arribar-li el llot monàrquic.

—o—

Dues dones —rosaris i llibre de missa a la mà—, dues dones que, com el senyor Hurtado, ja pertanyen a la vella guàrdia, parlen d'eleccions.

—Ha vist amb el nostre vot, si n'hem fet de feina, les dretes.

Més en faran les esquerres el dia que s'uneixin contra nosaltres.

—o—

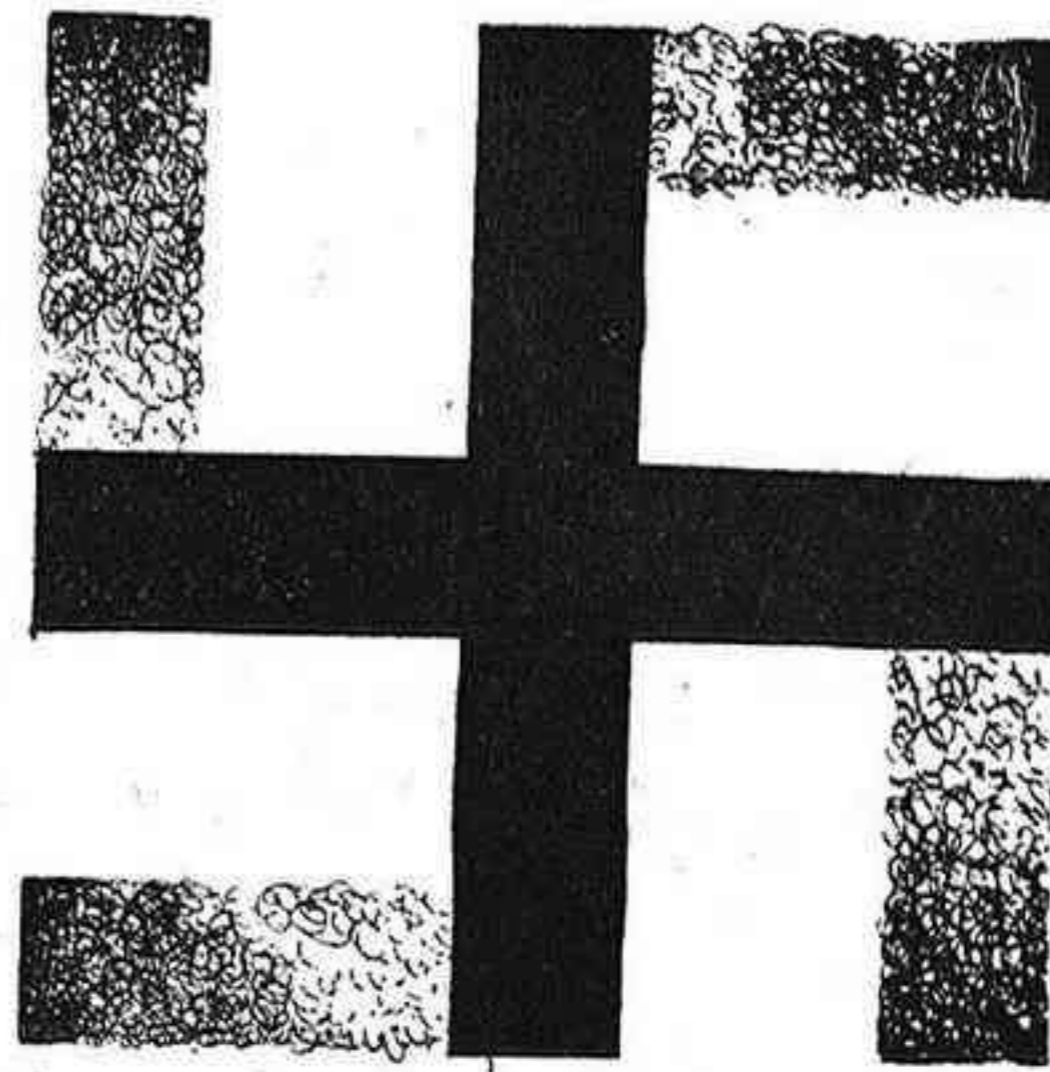
La balançada electoral a favor de les dretes, important a Espanya i més aparent que real a Catalunya, s'ha manifestat tot seguit amb una aparatosa ofensiva contra l'Estatut, amb el clàssic xim-xim de patriotisme que creïem enterrat per sempre.

Serà qüestió de fer-los entendre que per quelcom fou proclamada el 14 d'abril la República catalana?

—o—

Una excessiva confiança amb la lleialtat dels altres ens féu aigualir el triomf resignant-nos a pactar un Estatut mansoi, regatejat i ineficaç, el qual està a punt d'ésser tirat al quarto dels mals endreços.

No se'n refiïn gaire, però, car és possible que en aquest joc s'exposin a perdre bous i esqueles.

De la creu gammada a la creu catòlica hi ha molt poca diferència.

Ens innoven que a Cornellà el pa va a 0,75, mentre a Hospitalet va a 0,70. Això, naturalment, és una cosa que té una certa importància: sobretot pels pobladors de Cornellà, els quals estan més coents que un bitxo.

I els de L'ESQUELLA, com que som tan bona gent i vetllem pel pa de tots, ens dol que a Cornellà l'hagin de pagar més car que a Hospitalet.

—o—

Una cotorra amb pantalons, conegut per García Sanchiz, ha escupit la seva baba damunt Catalunya i l'honorable general Batet. No cal encaparrar-s'hi massa. Els monàrquics espanyols saben triar-se bé les companyies. Allò que es diu: *gente con gente*.

**DOCTOR MORA - Vies Urinaries,
Sifilis, Impotencia.
Plaça Universitat, 1- De 10 a 1 i de 4 a 8**

La Lliga Catalana vol demostrar d'una manera pràctica la seva gratitud als elements monàrquics o monarquitzants que li han fet possible una ombra de victòria i de moment, per mitjà de "La Veu del Vespre", donarà gust a la *gente bien*, radiant "*nótas de sociedad*" i una secció necrològica. Molt ben pensat, sobretot això darrer.

—o—

Les passades eleccions poden servir, si altra cosa no, d'experiència i d'avís als elements esquerrans. Per culpa dels dirigents i per les estúpides picabaralles i personalismes d'un grupet de personatges ambiciosos i mal entretinguts, les esquerres han cedit el pas als corifeus del tron, de l'altar, de l'espasa i de l'as d'oros. A veure si la lliçó servirà d'escarment.

—o—

Quant als obrers que segueixen les tèrboles maniobres de la F. A. I. ja veuran el que fan i el que més els convé. Pensin amb Itàlia, amb Alemanya, amb Portugal... pensin també que la F. A. I. és, ni més ni menys, que la continuació d'aquell lerrouxisme tan ben vist pels "patrioters" madrilenys i finançat per la monarquia.

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries-Matriu-Sifilis-Impotencia-Diaterna-Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

18, Nou de la rambla, 18
Diumenges, de 10 a 1

HOMBRES DEBILES

Impotents, mancats de vigor sexual, etc

Tabletas de vida «GRAFF»

(A América HERCULINA) retornen la virilitat a l'home esgotat.

De venda a farmàcies i centres d'especifics
Gratuitament enviarem faciele interessant

DEMANEU-LO A

LABORATORI «GRAFF»

Apartat, 415

VALENCIA

GRAFF

HOTEL MEUBLÉ EL RECREO

Esmerat servei en habitacions de 3, 4, 5, 6 i 10 pessetes. Amb servei d'aigua corrent freda i calenta.

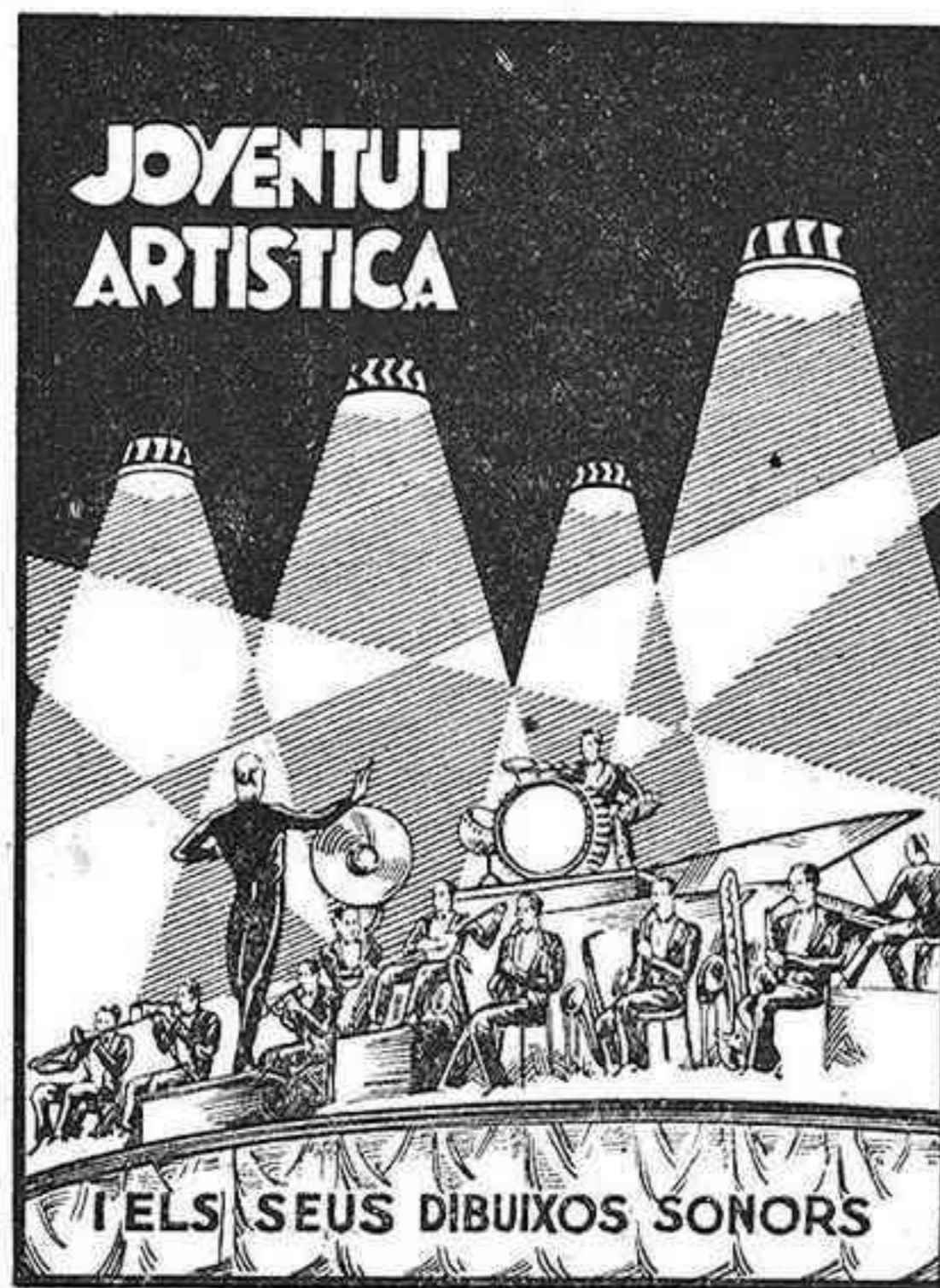
Es lloga servei per a banquets.

R. de Sant, Antoni, 8

Príncep de Viana, 3

Telèfon 12665

L'Orchestra - Orquestrina

dona categoria a les festes

Representant: Antoni Tarragona

Carrer Moles, 27, 2.ª 4.ª - Barcelona

AMERICAN

El mejor surtido en aparatos de Radio lo encontrará Vd. en

RAMBLA CATALUÑA, 89. entlo.
TELEF. 81404
BARCELONA

American Radio

Ventas Mayor y Detall
REPARACIONES
CAMBIOS

Se precisan Agentes y Corredores
Pida Vd. nuestro catálogo

American Radio - Rambla Cataluña, 89. entlo. - Barcelona

GANIVETERIA "ARTERO"

NOM DE GARANTIA

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall pròpies del ram perruquer.

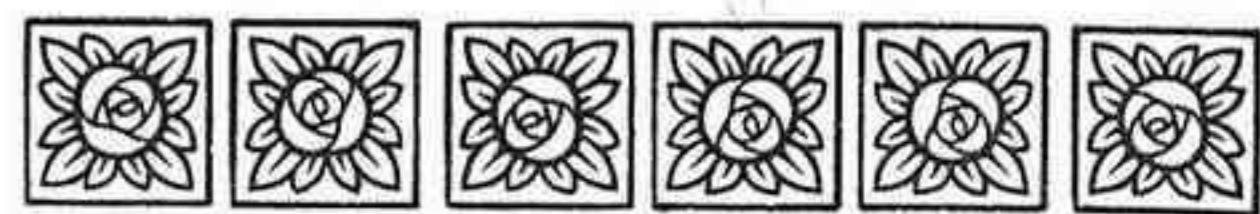
Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça la República)

BARCELONA

CONSULTORI MÈDIC del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL : Preus Econòmics
De 11 a 1, i de 5 a 7 : Festius de 11 a 1 : TALLERS, 29, entresol

J. A. F.

Rda. Universitat, 17, 1er

Trajos a terminis

Condicions favorables

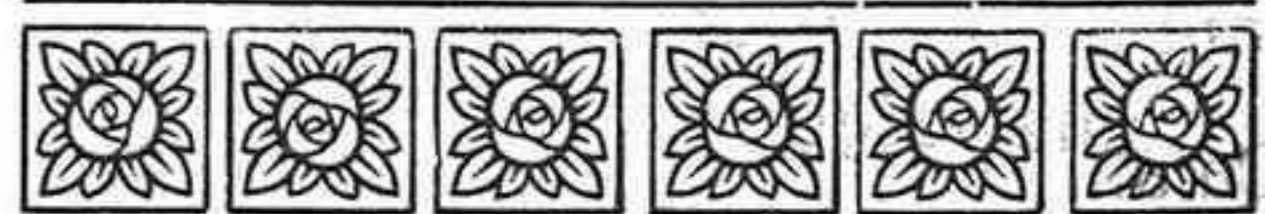
Portant la roba,

fem confeccions

a 50 pessetes

Rda. Universitat, 17, 1er

LA REGLA

SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT I
SENSE PERILL AMB

Perles "Femi" meravellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut.

DE VENDA: DOCTOR ANDREU, SEGALA, VICENÇ FERRER I FARMACIES

APOPLEXIA

(Feridura)

PARALISI-ARTERIOESCLEROSI

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

LA BONA SOMBRA

Ball Continu tots els dies

de 6 a 9 i de 11 a 4 amenitzats per

DUES ORQUESTRES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de JOSEP SANTPERE

Avui l'exit més gran de la temporada

ELS FLORS DE PÉSOL

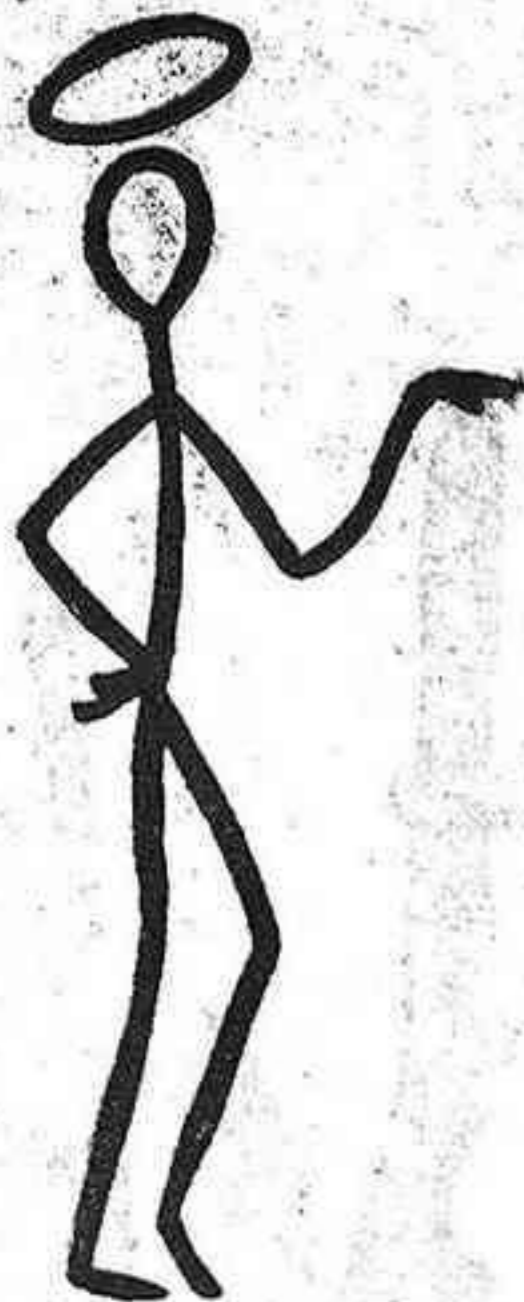
G. ALOMAR

Vies urinàries. Curació més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric
Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12

Las Novelas "Santescas"

Todo acción y simpatía, atractivo y sorpresa,
HUMORISMO Y DECENCIA

"EL SANTO"

...es santesco y no santo, personaje al margen de la ley, inflexible, enamorado de la Justicia, detective *amateur* pesadilla de la policía, pillo mas pillo que los demás, azote de los malos y protector de los buenos,es boxeador y atleta.... y es poeta; compleja formidable creación moderna, de fama mundial de LESLIE CHARTERIS, alrededor de la qual gira y se teje la

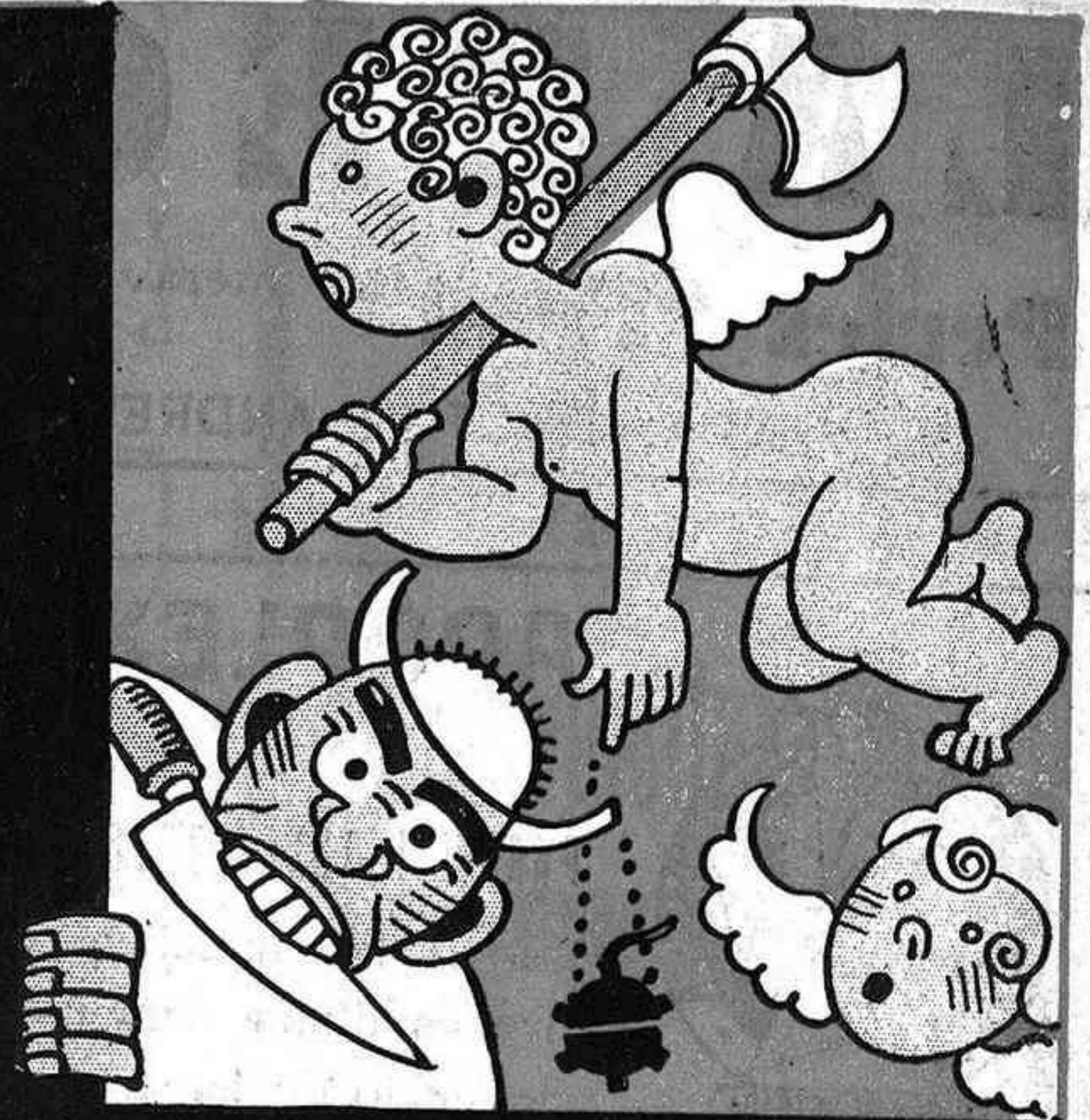
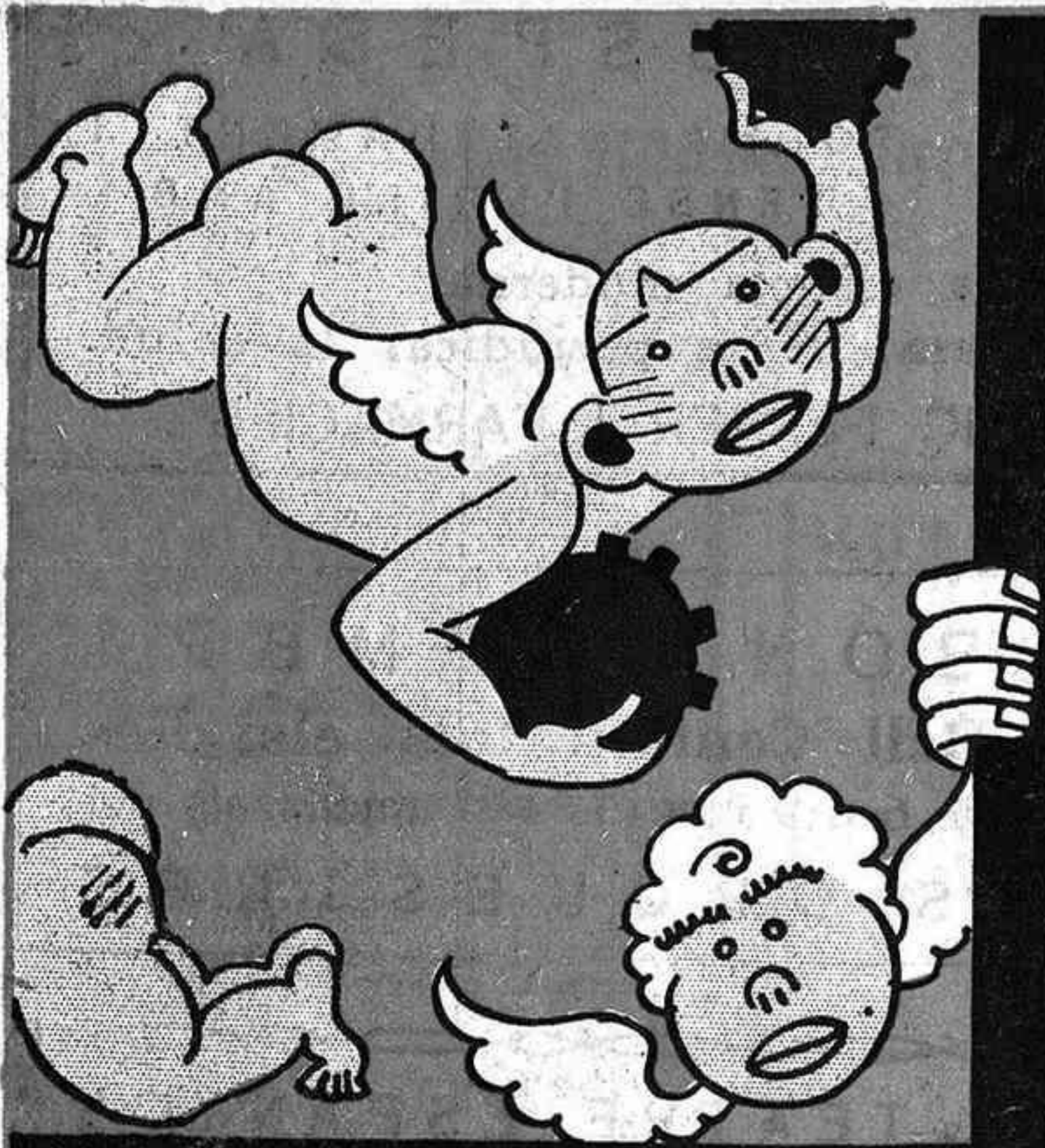
Serie interesantísima de sus novelas "Santescas"

que comenzamos a publicar. Cada lector un agradecido y cada agradecido un amigo... que no las presta, pero las recomienda!! TAL ES SU MÉRITO.

SANDESCAS PUBLICADAS

El "Santo" contra el "Tigre".	4 pesetas
Era una dama	4 "
El "Santo" contra la policía	4 "
La evasión	4 "

COMIENZE EN SEGUIDA A CONFECIONARLAS

La mobilització radical contra la República.

—Pau, pau, i sempre pau!

Farbony